T009 A HÀM IX (28) Q46-49-Phóng Ngưu-2

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH SOÁ 4

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Phaät ôû taïi Caâu-löu-sa trong thaønh Phaùp haønh1, cuøng vôùi chuùng ñaïi Tyø-kheo naêm traêm vò. Luùc baáy giôø Töôïng Xaù-lôïi-phaát2 traû laïi phaùp phuïc, trôû veà ñôøi soáng baïch y. Vaøo moät luùc noï, A-nan khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh khaát thöïc, laàn hoài ñi ñeán nhaø Töôïng Xaù-lôïi- phaát. Trong luùc ñoù, Töôïng Xaù-lôïi-phaát ñang ñöùng töïa treân vai hai ngöôøi phuï nöõ. A-nan töø xa troâng thaáy theá, trong loøng buoàn raàu, khoâng vui. Töôïng Xaù-lôïi-phaát troâng thaáy A-nan, caûm thaáy raát xaáu hoå, beøn ngoài xuoáng moät mình. A-nan khaát thöïc xong, ra khoûi thaønh, ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân, roài ngoài xuoáng moät beân. Vöøa roài con vaøo thaønh khaát thöïc, laàn hoài ñi ñeán nhaø cuûa Töôïng Xaù-lôïi-phaát, thaáy oâng ñang ñöùng töïa treân vai hai ngöôøi nöõ. Thaáy vaäy, trong loøng con raát buoàn raàu. Theá Toân noùi: –OÂng thaáy vaäy roài, coù yù nghó gì? A-nan baïch Phaät: –Con nghó, Töôïng Xaù-lôïi-phaát tinh taán, ña vaên, taùnh haïnh nhu hoøa, thöôøng thyeát phaùp cho caùc vò ñoàng phaïm haïnh maø khoâng heà bieát meät moûi, sao nay laïi traû phaùp phuïc, trôû veà ñôøi soáng baïch y? Sau khi thaáy vaäy, trong loøng con raát buoàn raàu. Theá nhöng, Töôïng Xaù- lôïi-phaát aáy coù thaàn löïc lôùn, uy ñöùc voâ löôïng. Con nhôù laïi, xöa kia thaáy oâng ñaõ töøng ñaøm luaän vôùi Thích Ñeà-hoaøn Nhaân, sao nay laïi ñuoåi theo duïc voïng laøm ñieàu xaáu? Theá Toân noùi: –Ñuùng vaäy, A-nan, nhö ñieàu oâng noùi. Nhöng oâng aáy khoâng phaûi laø A-la-haùn. Neáu laø A-la-haùn thì khoâng baûo traû laïi phaùp phuïc maø trôû veà ñôøi soáng baïch y. Nhöng thoâi, A-nan, chôù coù saàu öu. Sau baûy ngaøy nöõa, Töôïng Xaù-lôïi-phaát seõ trôû laïi trong ñaây, roài seõ döùt saïch caùc laäu, thaønh A-la-haùn. Bôûi vì Töôïng Xaù-lôïi-phaát aáy bò nghieäp ñôøi tröôùc loâi keùo neân môùi thaønh nhö vaäy. Nay haønh ñaõ ñaày ñuû, seõ döùt saïch caùc laäu. Baáy giôø, baûy ngaøy sau, Töôïng Xaù-lôïi-phaát ñi ñeán Theá Toân, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân roài ngoài xuoáng moät beân. Giaây laùt, oâng ñöùng daäy baïch Phaät: –Cuùi xin Theá Toân höùa khaû cho con tu haønh ñôøi soáng Sa-moân ôû haøng thaáp nhaát. Khi aáy Töôïng Xaù-lôïi-phaát lieàn ñöôïc nhaän laøm Sa-moân, ngay sau ñoù töø treân choã ngoài maø ñaéc A-la-haùn. Vaøo moät thôøi Töôïng Xaù-lôïi-phaát khoaùc y, caàm baùt vaøo thaønh khaát thöïc. Khi aáy coù moät Phaïm chí gaëp oâng, lieàn coù yù nghó raèng: “Nhöõng oâng con nhaø hoï Thích naøy, khoâng choã naøo khoâng coù, khaép moïi nôi, laøm caét ñöùt chuù thuaät maø chuùng ta thöïc haønh. Baây giôø ta haõy vaøo thaønh noùi cho moïi ngöôøi bieát nhöõng caùi xaáu cuûa Sa-moân. Roài Phaïm chí naøy vaøo thaønh, noùi vôùi moïi ngöôøi: –Caùc ngöôøi coù thaáy oâng Töôïng Xaù-lôïi-phaát naøy khoâng? Xöa oâng töø xöng mình laø A-

Caâu-löu-sa Phaùp haønh thaønh . Paøli: Kammaøsadamma (Kammaøsadhamma), thò traán cuûa 1.

ngöôøi Kuru. Töôïng Xaù-lôïi-phaát , Paøli: Hatthisaøriputta, cuõng goïi laø Citta Hatthisaøriputta, hay Hatthirohaputta. 2.

OÂng xaû giôùi hoaøn tuïc saùu laàn.

la-haùn, nöûa chöøng côûi boû phaùp phuïc, trôû veà ñôøi soáng baïch y, höôûng thuï nguõ duïc. Nay laïi laøm Sa-moân, ñi khaát thöïc töøng nhaø laøm ra veû trong saïch. Nhöng khi nhìn thaáy phuï nöõ thì yù töôûng duïc tình noåi daäy, trôû veà giaø-lam maø nhôù töôûng nöõ saéc maø trong loøng khoâng döùt. Gioáng nhö con löøa heøn yeáu khoâng ñuû söùc mang chôû naëng maø laëng leõ naèm yeân. Boïn con nhaø hoï Thích naøy cuõng vaäy, giaû trang ñi khaát thöïc, thaáy nöõ saéc thì suy nghó truø tính. Töôïng Xaù-lôïi-phaát khi nghe Phaïm chí naøy rao truyeàn tieáng xaáu nhö vaäy, beøn suy nghó raèng: “Ngöôøi naøy raát laø ngu si môùi khôûi taâm taät ñoá. Thaáy ngöôøi ñöôïc lôïi döôõng thì taâm tham lam ganh tî noåi leân. Neáu mình ñöôïc lôïi döôõng thì trong loøng vui söôùng. Cho neân oâng ñeán nhaø baïch y laøm vieäc phæ baùng. Nay ta neân ngaên laïi chôù ñeå laøm aùc, ñeå ngöôøi naøy seõ khoâng chòu toäi baùo voâ löôïng.” Roài thì Töôïng Xaù-lôïi-phaát bay leân hö khoâng, noùi vôùi Phaïm chí: Khoâng maét, khoâng taøi kheùo Khôûi yù cheâ phaïm haïnh Töø gaây nghieäp voâ ích Ñòa nguïc khoå laâu daøi. Töôïng Xaù-lôïi-phaát noùi baøi keä naøy xong, trôû laïi bình thöôøng vaø quay veà choã ôû cuûa mình. Baáy giôø ngöôøi trong thaønh ñaõ nghe lôøi phæ baùng cuûa Phaïm chí, laïi nghe baøi keä cuûa Töôïng Xaù-lôïi-phaát, hoï nghó nhö vaày: “Neáu ñuùng nhö lôøi Phaïm chí, thì söï thò hieän thaàn thoâng sau ñoù khoù laøm ñöôïc. Nhöng chuùng ta ñaõ thaáy oâng naøy côûi boû phaùp phuïc trôû laïi ñôøi soáng baïch y.” Roài thì moïi ngöôøi cuøng nhau ñi ñeán choã Töôïng Xaù-lôïi-phaát, cuùi ñaàu laïy döôùi chaân, roài ngoài xuoáng moät beân. Khi aáy, coù ñoâng ngöôøi hoûi Töôïng Xaù-lôïi-phaát: –Coù vò A-la-haùn naøo maø côûi boû phaùp phuïc trôû veà soáng ñôøi soáng baïch y chaêng? Töôïng Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Khoâng coù vò A-la-haùn naøo côûi boû phaùp phuïc trôû veà soáng ñôøi soáng baïch y. Moïi ngöôøi laïi hoûi Töôïng Xaù-lôïi-phaát: –Coù vò A-la-haùn naøo do duyeân ñôøi tröôùc maø phaïm giôùi khoâng? Töôïng Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Ñaõ ñaéc A-la-haùn thì khoâng bao giôø coøn phaïm giôùi. Moïi ngöôøi laïi hoûi: –Nhöõng vò trong haøng hoïc ñòa coù ai do duyeân ñôøi tröôùc maø phaïm giôùi khoâng? Töôïng Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Coù. Nhöõng vò ôû haøng hoïc ñòa coù khi vì duyeân ñôøi tröôùc maø phaïm giôùi. Moïi ngöôøi laïi hoûi: –Toân giaû tröôùc kia laø A-la-haùn, roài côûi boû phaùp phuïc trôû veà soáng ñôøi soáng baïch y. Nay xuaát gia hoïc ñaïo trôû laïi. Tröôùc kia ngaøi coù thaàn thoâng, sao laïi nhö vaäy? Baáy giôø Töôïng Xaù-lôïi-phaát noùi baøi keä naøy: An truù thieàn theá tuïc Roát cuoäc khoâng giaûi thoaùt Khoâng ñöôïc ñaïo dieät taän Neân quay höôûng nguõ duïc. Heát cuûi, löûa cuõng taét Khoâng reã, caønh khoâng sinh Thaïch nöõ khoâng mang thai

La-haùn khoâng coøn laäu. Khi aáy moïi ngöôøi laïi hoûi Töôïng Xaù-lôïi-phaát: –Toân giaû tröôùc kia khoâng phaûi laø La-haùn sao? Töôïng Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Toâi tröôùc kia khoâng phaûi laø La-haùn. Naøy caùc Cö só, neân bieát, naêm thoâng vaø saùu thoâng khaùc nhau. Nay toâi seõ noùi möôøi moät thöù thaàn thoâng. Phaøm

Tieân nhaân ñaéc naêm thöù thaàn thoâng, aùi duïc ñaõ heát3, neáu sinh leân trôøi thì sau cuõng rôi trôû laïi Duïc giôùi. A-la-haùn coù saùu thoâng, ñeä töû cuûa Nhö Lai, ñaéc Laäu taän thoâng, töùc thì ôû ngay trong Nieát-baøn giôùi voâ dö maø Baùt-nieát-baøn. Moïi ngöôøi laïi hoûi: –Chuùng con quaùn saùt lôøi noùi cuûa ngaøi Töôïng Xaù-lôïi-phaát, bieát raèng theá gian khoâng coù vò A-la-haùn naøo maø laïi côûi boû phaùp phuïc trôû veà ñôøi soáng baïch y. Töôïng Xaù-lôïi-phaát ñaùp: –Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy. Ñuùng nhö caùc ngöôøi noùi. Khoâng coù A-la-haùn naøo maø côûi boû phaùp phuïc trôû veà soáng ñôøi soáng baïch y. Coù möôøi phaùp, maø A-la-haùn khoâng taäp theo. Möôøi moät phaùp aáy laø gì? A-la-haùn laäu taän khoâng bao giôø côûi boû phaùp phuïc trôû laïi ñôøi soáng baïch y. A-la-haùn laäu taän khoâng bao giôø taäp theo haïnh baát tònh. A-la-haùn laäu taän khoâng bao giôø saùt sinh. A-la-haùn laäu taän khoâng bao giôø troäm caép. A-la-haùn laäu taän aên maø khoâng bao giôø caát giöõ ñoà thöøa. A-la-haùn laäu taän khoâng bao giôø noùi doái. A-la-haùn laäu taän khoâng bao giôø huøa theo phe ñaûng. A-la-haùn laäu taän khoâng bao giôø phun lôøi hung döõ. A-la-haùn laäu taän khoâng bao giôø coù hoà nghi. A-la-haùn laäu taän khoâng bao giôø sôï haõi. A-la-haùn laäu taän khoâng bao giôø nhaän ai khaùc laøm thaày vaø cuõng khoâng bao giôø nhaäp thai trôû laïi. Naøy caùc Hieàn só, ñoù laø möôøi moät tröôøng hôïp khoâng bao giôø xaûy ra ñoái vôùi moät vò A- la-haùn. Baáy giôø, moïi ngöôøi baïch Töôïng Xaù-lôïi-phaát raèng: –Chuùng con nghe nhöõng ñieàu Toân giaû noùi vaø quaùn saùt nhöõng ngöôøi ngoaïi ñaïo dò hoïc, gioáng nhö quaùn saùt caùi bình roãng, chaúng coù gì beân trong caû. ÔÛ ñaây, quaùn saùt noäi phaùp, chuùng con thaáy gioáng nhö bình ñöïng maät, ngoït khoâng theå keå. Chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai ôû ñaây cuõng vaäy. Phaïm chí kia seõ chòu voâ löôïng toäi. Khi aáy Töôïng Xaù-lôïi-phaát bay leân hö khoâng, ngoài kieát giaø, noùi baøi keä naøy: Khoâng hieåu phaùp ñaây, kia Maø haønh thuaät ngoaïi ñaïo Gaây ñaáu loaïn ñaây kia Ngöôøi trí khoâng laøm vaäy. Baáy giôø, nhöõng ngöôøi Caâu-löu-sa baïch vôùi Töôïng Xaù-lôïi-phaát raèng: –Nhöõng ñieàu ñöôïc noùi laø quaù nhieàu; thaät khoù saùnh kòp. Nhö ngöôøi muø maø ñöôïc maét saùng. Nhö ngöôøi ñieác maø ñöôïc nghe. Nay nhöõng ñieàu Toân giaû noùi cuõng gioáng nhö vaäy. Ngaøi ñaõ duøng nhieàu phöông tieän ñeå thuyeát phaùp. Chuùng con hoâm nay töï quy y Nhö Lai, quy y Phaùp vaø Taêng Tyø-kheo. Cuùi mong Toân giaû nghe cho, nhaän chuùng con laøm Öu-baø- taéc, suoát ñôøi khoâng saùt sinh. Roài Töôïng Xaù-lôïi-phaát noùi nhöõng phaùp vi dieäu cho moïi ngöôøi nghe, khieán hoï phaùt sinh taâm hoan hyû. Moïi ngöôøi rôøi choã ngoài ñöùng daäy, cuùi laïy döôùi chaân roài caùo lui.

Nguyeân Haùn: AÙi duïc dó taän . Dòch ngöõ khoâng chính xaùc, do ñoù khoâng neân nhaàm vôùi aùi taän giaûi 3.

thoaùt (Paøli: Taøòhakkhayavimutti) cuûa A-la-haùn.

Baáy giôø, Toân giaû A-nan nghe noùi Phaïm chí baùng boå Töôïng Xaù-lôïi-phaát maø khoâng ñaït ñöôïc gì, neân nhìn kyõ Töôïng Xaù-lôïi-phaát coøn khoâng daùm, huoáng nöõa laø tranh luaän. Nghe vaäy, Toân giaû ñi ñeán Theá Toân, ñem nhaân duyeân naøy thuaät laïi ñaày ñuû leân Theá Toân. Baáy giôø Phaät baûo A-nan: –Phaøm noùi

veà bình ñaúng A-la-haùn, phaûi noùi ñeán Töôïng Xaù-lôïi-phaát. Vì sao? Nay Töôïng Xaù-lôïi-phaát ñaõ thaønh A-la-haùn. Caùi danh A-la-haùn ñöôïc truyeàn tuïng tröôùc ñoù, nay môùi ñaït ñöôïc. Naêm thöù thaàn thoâng cuûa theá tuïc khoâng phaûi laø haønh chaân thaät, roài sau seõ maát. Saùu thaàn thoâng môùi laø haønh chaân thaät. Caùc oâng haõy hoïc theo Töôïng Xaù-lôïi-phaát. Haõy nhôù nghó maø phuïng haønh yù nghóa naøy. Baáy giôø A-nan nghe nhöõng lôøi Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

KINH SOÁ 5

Nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät ôû taïi nöôùc Xaù-veä, trong vöôøn Kyø thoï Caáp coâ ñoäc. Baáy giôø Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: –Nay Ta seõ noùi veà phaùp nhaân dyeân. Hay suy nieäm kyõ vaø tu taäp haïnh naøy. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: –Kính vaâng, baïch Theá Toân. Caùc Tyø-kheo vaâng lôøi Theá Toân daïy. Theá Toân noùi: –ÔÛ ñaây, theá naøo laø phaùp nhaân duyeân? Ñoù laø, duyeân voâ minh coù haønh, duyeân haønh coù thöùc, duyeân thöùc coù danh saéc, duyeân danh saéc coù saùu nhaäp xöù, duyeân saéc nhaäp xöù coù xuùc, duyeân xuùc coù thoï, duyeân thoï coù aùi, duyeân aùi coù thuû, duyeân thuû coù höõu, duyeân höõu coù sinh, duyeân sinh coù cheát, duyeân cheát coù öu, bi, khoå, naõo, khoâng theå keå xieát, nhö vaäy thaønh thaân naêm aám. Theá naøo laø voâ minh? Ñoù laø, khoâng bieát Khoå, khoâng bieát Taäp, khoâng bieát Taän, khoâng bieát Ñaïo. Ñoù goïi laø voâ minh. Theá naøo laø haønh? Haønh coù ba loaïi. Thaân haønh, khaåu haønh vaø yù haønh. Ñoù goïi laø haønh. Theá naøo laø thöùc? Saùu thöùc thaân. Nhöõng gì laø saùu? Maét, tai, muõi, löôõi, thaân, yù thöùc. Ñoù laø thöùc. Theá naøo laø danh? Thoï, töôûng, nieäm, xuùc (caùnh laïc), tö duy. Laø danh. Theá naøo laø saéc? Ñoù laø thaân boán ñaïi vaø saéc do thaân boán ñaïi taïo. Ñoù goïi laø saéc. Saéc laø moät caùi khaùc vaø danh laø moät caùi khaùc, neân goïi laø danh saéc. Theá naøo laø saùu nhaäp (xöù)? Saùu noäi nhaäp. Nhöõng gì laø saùu? Maét, tai, muõi, löôõi, thaân, yù nhaäp. Ñoù laø saùu nhaäp. Theá naøo laø xuùc (caùnh laïc)? Ñoù laø saùu xuùc thaân. Nhöõng gì laø saùu? Maét, tai, muõi, löôõi, thaân, yù xuùc. Ñoù goïi laø xuùc. Theá naøo goïi laø thoï? Ba thoï. Nöõng gì laø ba? Laïc thoï, khoå thoï, khoâng khoå khoâng laïc thoï. Ñoù goïi laø thoï. Theá naøo laø aùi? Ba aùi thaân. Duïc aùi, höõu aùi, voâ höõu aùi. Ñoù laø aùi. Theá naøo laø thuû? Boán thuû. Nhöõng gì laø boán? Duïc thuû, kieán thuû, giôùi thuû, ngaõ thuû. Ñoù

laø boán thuû. Theá naøo höõu? Ba höõu: Duïc höõu, Saéc höõu, Voâ saéc höõu. Ñoù laø höõu. Theá naøo laø sinh? Ñaày ñuû xuaát xöù, laõnh thoï caùc höõu, ñöôïc naêm aám, laõnh thoï caùc nhaäp. Ñoù goïi laø sinh.4 Theá naøo laø giaø? Töøng loaïi töøng loaïi chuùng sinh, maø ôû ñaây nôi thaân theå raêng ruïng, toùc baïc, khí löïc khoâ caïn, caùc caên chín ruïc, thoï maïng ngaøy caøng suy, thöùc cuõ khoâng phuïc hoài. Ñoù goïi laø giaø. Theá naøo laø cheát? Töøng loaïi töøng loaïi chuùng sinh, maø daàn daàn thaân theå khoâng coøn hôi aám, voâ thöôøng bieán dòch, naêm thaân thuoäc chia lìa, thaân naêm aám bò vaát boû, maïng caên bò caét ñöùt. Ñoù goïi laø cheát. Tyø-kheo neân bieát, ñoù goïi laø giaø, beänh, cheát. Ñaây laø phaùp nhaân duyeân

maø yù nghóa ñöôïc phaân bieät roäng raõi. Nhöõng gì maø chö Phaät Nhö Lai caàn laøm vôùi taâm Töø aùi, ta nay ñaõ laøm xong. Caùc oâng haõy ñeán döôùi goác caây, ngoài ngoaøi trôøi troáng, hay giöõa baõi tha ma, hay nhôù nghó toïa thieàn, chôù oâm loøng ngaïi khoå. Nay khoâng tinh taán, sau hoái haän voâ ích. Baáy giôø Toân giaû A-nan baïch Theá Toân: –Nhö Lai ñaõ giaûng thuyeát cho caùc Tyø-kheo goác reã nhaân duyeân saâu xa. Nhöng con quaùn saùt thaáy nghóa aáy khoâng coù gì saâu5. Theá Toân noùi: –Thoâi, thoâi, A-nan, chôù coù khôûi leân yù töôûng aáy! Vì sao? Möôøi hai nhaân duyeân cöïc kyø thaäm thaâm, khoâng phaûi laø ñieàu maø ngöôøi thöôøng coù theå hieåu. Xöa kia, khi Ta chöa giaùc ngoä phaùp nhaân duyeân naøy neân troâi noåi sinh töû, khoâng coù luùc thoaùt ly. Laïi nöõa, A-nan, khoâng phaûi chæ ngaøy nay oâng môùi noùi phaùp nhaân duyeân khoâng coù gì saâu xa, maø xöa cuõng ñaõ töøng noùi phaùp aáy khoâng saâu xa roài. Vì sao vaäy? Trong quaù khöù xa xöa, coù vua A-tu-luaân teân laø Tu-dieäm, chôït coù yù nghó naøy, muoán boác maët trôøi, maët traêng ra khoûi nöôùc cuûa bieån caû. OÂng hoùa thaân cöïc kyø to lôùn, maø nöôùc bieån caû chæ ngang hoâng. Baáy giôø vua A-tu-luaân naøy coù ngöôøi con teân laø Caâu-na-la, taâu vôùi vua cha raèng: “Nay con muoán xuoáng taém nöôùc bieån.” A-tu-luaân Tu-dieäm noùi: “Chôù neân ham thích taém trong nöôùc bieån. Vì sao? Nöôùc bieån vöøa raát saâu, vöøa roäng; khoâng theå ôû trong nöôùc bieån maø taém ñöôïc.” Caâu-na-la noùi: “Nay con thaáy nöôùc bieån chæ ngang hoâng cuûa ñaïi vöông thoâi; vì sao laïi noùi laø raát saâu?” Khi aáy vua A-tu-luaân lieàn naém ngöôøi con thaû xuoáng trong nöôùc bieån. Chaân cuûa ñöùa con naøy khoâng chaám ñeán ñaùy nöôùc neân trong loøng noù raát kinh sôï. Vua A-tu-luaân baáy giôø môùi baûo con: “Cha ñaõ baûo con laø nöôùc bieån raát saâu, maø con laïi noùi, chaúng sao. Duy chæ mình cha laø coù theå ôû trong bieån lôùn maø taém goäi. Nhöng con thì khoâng theå.” A-tu-luaân Tu-dieäm baáy giôø laø ai khaùc chaêng? Chôù nghó nhö vaäy Tu-dieäm töùc laø thaân Ta vaäy. Con cuûa A-tu-luaân khi aáy laø oâng vaäy. OÂng ñaõ töøng noùi: “Khoâng sao.” Nay laïi noùi, phaùp möôøi hai nhaân duyeân khoâng coù gì saâu thaúm. Chuùng sinh maø khoâng thaáu hieåu phaùp möôøi hai nhaân duyeân neân troâi noåi sinh töû khoâng coù ngaøy xuaát ly; thaûy ñeàu meâ hoaëc khoâng nhaän thöùc roõ goác reã cuûa haønh; töø ñôøi naøy ñeán ñôøi sau; töø ñôøi sau ñeán ñôøi naøy, vónh vieãn ôû trong naêm ñieàu böùc naõo, mong ñöôïc xuaát ly thaät laø quaù khoù. Ta khi môùi thaønh Phaät ñaïo tö

4. Ñònh nghóa naøy raát gaàn vôùi Paøli, nhöng vaên dòch khoâng ñöôïc roõ. Cf. D. 22 (R.ii. 305): Yaø tesaö tesaö sattaønaö tamhi tamhi sattanikaøye jaøti saójaøti okkanti abhinibbatti khandhaønaö paøtubhaøvo aøyatanaønaö paæilaøbho, ayaö vuccati, bhikkhave, jaøti, “töøng loaïi töøng loaïi chuùng sinh, trong töøng giôùi loaïi, söï xuaát sinh, saûn sinh, nhaäp thai, chuyeån sinh, naêm uaån xuaát hieän, nhaän ñöôïc caùc xöù, ñoù goïi laø sinh.” 5. Cf. Trung 24, kinh 97, A-nan phaùt bieåu töông töï. Cf. Tröôøng 10, kinh 13; Paøli, D. 15 Mahaønidaøna.

duy möôøi hai nhaân duyeân, haøng phuïc Ma vaø quyeán thuoäc cuûa noù, do töø voâ minh maø ñöôïc aùnh saùng cuûa trí tueä, boùng toái hoaøn toaøn bò dieät töø,

khoâng coøn traàn caáu. Laïi nöõa, A-nan, Ta ba laàn chuyeån möôøi hai chi ñeå thuyeát minh duyeân do6 naøy, khi ñoù töùc thì thaønh töïu Giaùc ñaïo. Do phöông tieän naøy maø bieát raèng phaùp möôøi hai duyeân raát laø saâu thaúm, khoâng phaûi ñieàu maø ngöôøi thöôøng coù theå coâng boá. Nhö vaäy, A-nan, haõy nhôù nghó saâu thaúm maø phuïng trì phaùp möôøi hai nhaân duyeân naøy. Haõy nhôù hoïc ñieàu naøy. Baáy giôø A-nan nghe nhöõng ñieàu Phaät daïy, hoan hyû phuïng haønh.

6 Nguyeân Haùn: Duyeân baûn, ñoàng nghóa vôùi töø nidaøna (Paøli) coù khi ñöôïc dòch laø nhaân duyeân.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.